

Záróvizsgatételek
magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiából
2024.

1. Az anyanyelvi fejlesztés alapjai. Az iskolába lépő gyermek beszédének jellemzői a szavak, a mondatok és a szöveg szintjén. A kommunikációs kompetencia fejlesztésének lehetőségei. Az alapképességek fejlesztése az előkészítő időszakban. Gyakorlati példák bemutatása. (nagymozgás és finommotorika, testséma, téri tájékozódás, vizuális percepció, auditív percepció, verbális, taktilis, ritmus)
2. A beszédkézség fejlesztése, feladatkörei. Beszédművelési gyakorlatok célja, feladatai, utasítása és ellenőrzése, gyakorlati példák bemutatása. (helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus)
3. Speciális készségek fejlesztése, feladatkörei. A hangtanítás helye, szerepe, feladatköre. A hangtanítás algoritmusának menete, gyakorlati példák bemutatása magánhangzó és mássalhangzó tanítása esetén.
4. Speciális készségek fejlesztése, feladatkörei. A betűtanítás, mint az olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztése. A betűtanítás helye, szerepe, feladatköre. A betűtanítás algoritmusának menete, gyakorlati példa bemutatása.
5. Speciális készségek fejlesztése, feladatkörei. Az olvasástanítás alapjai és feltételei. Az olvasástanítás bemutatása, jelentősége, folyamata. Az olvasás fejlesztése, olvasástechnikai gyakorlatok, az olvasási hibák és javításuk. Gyakorlati példa bemutatása.
6. A szövegértő olvasás fejlesztésének lehetőségei, a szövegfeldolgozás feladata és menete a szövegtípusoknak megfelelően az alsó tagozatos anyanyelvi nevelésben. Szépirodalmi- (próza és vers), ismerettartalmú-, publicisztikai szöveg. Az önálló tanulásra való felkészítés módszerei. A kognitív, kommunikációs és társas kompetenciák fejlesztésének lehetőségei. Grafikai szervezők alkalmazási lehetősége a szövegfeldolgozás során.
7. Speciális készségek fejlesztése, feladatkörei. Az írástanítás helye, szerepe, feladatköre. Az írástanítás algoritmusának menete, gyakorlati példák bemutatása betűelem, kis- és nagy írott betű tanítása esetén.
8. Az írás és helyesírás szerves egysége, az anyanyelvi ismeretek átadása gyakorlati nyelvhasználaton keresztül. Helyesírási készségek és a rendezett kézírás kialakítása, fejlesztése. Tájékozódás a vonalrendszerben, lendületes vonalvezetés, írástechnika fejlesztése. Az írásbeli munka ellenőrzése (tanulói önellenőrzés tanítása, tanítói ellenőrzés lehetséges módjai).
9. Játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló nyelvhasználati fejlesztés folyamata. A szavak jelentése, helyesírása. Hang- és betűanalízis, az analizáló képesség fejlesztése. Kiemelt figyelem: mássalhangzó és magánhangzó időtartama, betűrend, szótagolás, elválasztás, összetett szavak, „j” hang kétféle jelölése, hangkapcsolatok helyesírása.
10. Szóbeli és írásbeli szövegalkotás. Mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés. Rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél. Grafikai szervezők alkalmazási lehetősége az írásbeli szövegalkotás során.

Záróvizsgatételek
matematika tantárgy-pedagógiából
2024.

1. A számfogalom kialakítása; Számelméleti fogalmak

Halmazok, halmazba rendezések; Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok; Számosság; A természetes szám fogalmának kialakítása (halmazelméleti felépítés); A számkör lineáris bővítése; Strukturális számkörbővítés: negatív számok és pozitív tört számok bevezetése; A tárgyi tevékenység szerepe a számfogalom kialakítása során; Számelméleti fogalmak az általános iskola alsó tagozatán

2. Az összeadás és kivonás tanítása

A szóbeli összeadás és kivonás értelmezési lehetőségei és tanításának fokozatai; Az összeadás és kivonás tulajdonságai; Az írásbeli műveletvégzés előkészítése; Az írásbeli összeadás és kivonás tanításának módszerei és fokozatai; A becslés és az ellenőrzés és szerepe; Analógiák, algoritmusok jelentősége, alkalmazása az összeadás és kivonás tanítása során; Tipikus gondolkodási hibák a műveletvégzésekben

3. A szorzás és osztás tanítása

A szóbeli szorzás és osztás értelmezési lehetőségei és tanításának fokozatai; A szorzás és osztás tulajdonságai; Az írásbeli műveletvégzés előkészítése; Az írásbeli szorzás és osztás tanításának módszerei és fokozatai; A becslés és az ellenőrzés és szerepe; Analógiák, algoritmusok jelentősége, alkalmazása az szorzás és osztás tanítása során; Tipikus gondolkodási hibák a műveletvégzésekben

4. Szöveges feladatok és nyitott mondatok

A nyitott mondat fogalma, csoportosítási lehetőségei és megoldási módjai; A szöveges feladat ismérvei és szerepe az alsó tagozaton; A szöveges feladatok felosztása; A szöveges feladatok megoldásának lépései; A gondolkodási műveletek alkalmazása a feladatok megoldásában

5. Relációk, függvények, sorozatok szerepe a matematikatanításban

A reláció fogalma, nevezetes relációk, ábrázolási lehetőségek; A relációk szerepe különböző témakörökben; A függvény fogalma; A függvények szerepe a matematika tanítása során; Tapasztalati függvények; Szabályjátékok; A sorozat fogalma, fajtái; A sorozatok alkalmazásának lehetőségei különböző témakörök tanítása során

6. Matematikai logika, kombinatorika, gráfok tanítása; A statisztika és a valószínűség szerepe a matematikatanításban

A logikai műveletek alkalmazása az oktatási folyamatban; Kombinatorikai alapstruktúrák; Gráfokkal kapcsolatos alapfogalmak; Statisztikai helyzetmutatók, ábrázolási lehetőségek; A kombinatorikus feladatok, gráfok, valószínűségi játékok szerepe az alsó tagozatos matematika oktatásában; Szemléltetési, ábrázolási lehetőségek; A kreatív gondolkodás fejlesztésének lehetőségei; A nyelvi kommunikáció szerepe a matematika tanításában

7. A geometria tanítása az általános iskola alsó tagozatán

A geometriai gondolkodás fejlődésének szintjei (van Hiele-elmélet); Geometriai tevékenységek; Testek, síklapú testek és tulajdonságaik; Síkidomok, sokszögek és tulajdonságaik; A geometriai transzformációk definíciói és tulajdonságai; A geometriai transzformációk tanítása; Tájékozódás térben, síkban, vonalon; A térlátás, térszemlélet fejlesztése a geometriai fogalmak tanítása során; Analógiák jelentősége alkalmazása a geometriai fogalmak tanítása során

8. Mérések tanítása az általános iskola alsó tagozatán

Mérések, geometriai alakzatok mérhető tulajdonságai; A mérésekkel kapcsolatos alapfogalmak; A tárgyi tevékenység, tapasztalatszerzés jelentősége; A becslés szerepe; Mértékegységek és bevezetési lehetőségek; A mérések invarianciája; Mérőeszközök

Záróvizsgatételek
természetismeret tantárgy-pedagógiából
2024.

1. A környezetismeret tantárgy tervezési szintjei és sajátosságai a Nemzeti alaptanterv (NAT), a kerettanterv, a helyi tanterv, a tanmenet és az óravázlat tükrében. Az óravázlat készítésének jelentősége a gyakorlatban – konkrét tananyag óratervén keresztül.
2. A környezet- és természetvédelemre nevelés tantervi megjelenése a környezetismeret órákon. Az évszakokhoz kapcsolódó tevékenységek megjelenése egy választott témakör adott óráján szemléltetve. A pozitív környezeti magatartás tanításának lehetőségei és bemutatásuk egy konkrét tananyag példáján.
3. Az 3–4. osztály környezetismeret tananyagának feldolgozásához szükséges tanulói ismeretszerző és kutatómódszerek, valamint a hozzájuk kapcsolódó tanítói feladatok. A természettudományok fontosabb megismerési módszerei: megfigyelés, becslés, mérés, vonatkoztatás és viszonyítás, modellezés, kísérlet és azok alkalmazási lehetőségei tanórákon.
4. Ismertesse a tanulmányi séta fontosságát és alkalmazását a tanítási folyamatban. Milyen lehetőségeket biztosít az élősarok és az iskolakert a tanulók fajismeretének gyarapításában. Az erdei iskola szerepe az oktató-nevelő folyamatban, s annak megvalósítási lehetőségei.
5. A természeti és társadalmi tényezők algoritmus szerinti tanításának szerkezete. Válasszon ki egy hazai nagytájat és ismertesse az algoritmus szerinti tanítását. Elemezze a domborzati, vízrajzi, éghajlati elemek kölcsönhatásait, a természeti és a társadalmi élet kapcsolatát. A terepasztal és a homokasztal használatának lehetőségei a környezetismeret órákon.
6. Az élőlények tanításának algoritmusa a környezetismeret tantárgy tanítása során. Az adott algoritmus órai alkalmazása egy választott növény vagy állatfaj példáján. Mutasson rá a környezet, a testfelépítés és az életmód összefüggéseire egy konkrét élőlény példáján keresztül.
7. Térképtani ismeretek tanítási lehetőségei alsó tagozaton. A témakör választott órái alapján mutassa be a térképábrázolás típusait, a méretarány fogalmának megismertetését, használatát, a térkép síkrajzának, domborzatrajzának és névanyagának jelentőségét. Gyakoroltatási lehetőségek a mechanikus térképolvásás átalakítására, mélyebb összefüggések megláttatására.
8. Az egészséges életmód közvetítésének tantervi, tantárgyi lehetőségei. Az évszakokhoz kötődő helyes öltözködési szokások, egészségügyi problémák megbeszélése, védekezési lehetőségek a környezeti ártalmakkal és a fertőző betegségekkel szemben. A helyes táplálkozás, a napirend és a tanulók szabadidős tevékenységeinek tanítói koordinálása.

Záróvizsgatételek
ének-zene tantárgy-pedagógiából
2024.

1. Az alsó tagozat dalanyagának műfajai
A dalanyag jellemző sajátosságai (stílus, forma, hangsor)
A dalok kiválasztásának szempontjai
2. A Kodály-koncepció lényege, történelmi gyökerei; Kodály Zoltán zenei nevelési filozófiája;
Fontosabb XX. századi nevelési irányzatok
3. Az iskolai ének-zenei nevelés előzményei; Az óvoda iskola-előkészítő jelentősége;
A hatéves gyermek zenei iskolaérettségének mutatói; Az átmeneti időszak zenei feladatai
4. Daltanítási módszerek az alsó tagozatban:
  - a) A hallás utáni daltanítás formái; A módszer elemzése
  - b) Jelrendszerről történő daltanítási módszerek
  - c) Kombinált módszerekKezdő dalok, népdalcsokor megtervezése
5. A ritmus olvasására és írására nevelés az alsó tagozatban:
  - a) követelményrendszer az alsó tagozatban
  - b) a ritmusérzék fejlesztésének folyamata (az előkészítő időszak, tudatosító óra feladatai; A gyakorlás, készségfejlesztés feladatai: utóritmizálás, felismerés, olvasás, írás, alkotótevékenység, ritmus-többszólamúság)
  - c) a zenei formaérzék fejlesztése (ütem, motívum, kérdés-felelet, dallamsor)
6. A dallam olvasása, írásra nevelése az alsó tagozatban; A relatív szolmizáció jelentősége; A dallami jelrendszerek; A térszemlélet szerepe és formálásának eszközei
  - a) követelményrendszer az alsó tagozatban;
  - b) a szolmizációs készség fejlesztésének folyamata (az előkészítő időszak, a tudatosító óra feladatai; A gyakorlás, készségfejlesztés folyamata, utószolmizálás, relációgyakorlatok, felismerés, olvasás, írás, jelrendszerbe-szedés, kétszólamúság, alkotójátékok)
7. A zenehallgatás és a zenehallgatóvá nevelés feladatai, követelményrendszere; A hangszínhallás, a belső tudati aktivitás fejlesztése; A zenehallgatási anyag feldolgozásának lépései; A zenehallgatás fejlesztő szerepe;
8. A zenei nevelés tervezése; A tanításhoz szükséges dokumentumok (tanterv, tanmenet) ismerete; Az énekórák lehetséges típusai és fázisai; A zenei nevelés főbb területei; A vázlatírás jelentősége és szerepe; Az óraelemzés szempontjai

Záróvizsgatételek
testnevelés tantárgy-pedagógiából
2024.

- 1.** Célok, feladatok, követelmények az iskolai nevelésben. A tanító szerepe a 6-10 éves tanulók egészséges testi fejlődésének kialakításában, a mozgásműveltség fejlesztésében. Az alsó tagozatos gyerekek mozgásfejlődésének szakaszai.
- 2.** A tanítás-tanulás hatékonyságát elősegítő szervezési feladatok és alkalmazásuk a mozgásos cselekvések oktatása során. A mozgástanulást és a gyakorlást segítő módszerek jellemzése. A pedagógus szerepe a mozgástanulás folyamatában.
- 3.** A tervezés szintjei és sajátosságai a testnevelésben. Tervezési és szervezési feladatok a tanítási-tanulási folyamatban, a tanulók személyiségének fejlesztésében. Differenciálási lehetőségek a testnevelési óra különböző szakaszaiban.
- 4.** Az úszás fontossága/szerepe az alapfokú nevelés első szakaszában. Az uszodai foglalkozások szervezésének sajátosságai 1-4. osztályban. Vízhez szoktatás, játékok és úszástechnikák 1-4. osztályban.
- 5.** A motoros képességek rendszere, fejlesztésük alapelvei és a fejlesztés lehetőségei az alapfokú nevelés első szakaszában. A motoros és a pszichikus képességek kölcsönhatásai.
- 6.** Egy szabadon választott torna jellegű mozgás oktatásának a menete/módszertana (előfeltételek, előkészítő és rávezető gyakorlatok, segítségadás, hibák és azok javítása, kapcsolatok, változatok).
- 7.** A mozgásos játékok jellemzése, szerepük az alapfokú oktatás testnevelésében, a személyiség fejlesztésében, a sportági mozgásanyagok oktatásában. A játékok oktatásának módszertana egy választott testnevelési játékon keresztül.
- 8.** Labdás ügyességfejlesztés lehetőségei alsó tagozaton. Mutassa be egy szabadon választott labdás gyakorlatcsoport (pl. gurítás, átadás, labdavezetés) oktatásának menetét.
- 9.** Módszerek, formák alkalmazása a testnevelési óra különböző szakaszaiban. Gyakorlatok vezetésének módszertana, gyakorlatvezetési módok 1db 4-8 ütemű szabadgyakorlaton és 1db 4-8 ütemű kéziszergyakorlaton keresztül. Rajzolja le, írja le szaknyelven és nevezze meg a gyakorlatok hatásait.
- 10.** Egy szabadon választott atletikus mozgásforma oktatásának a menete/módszertana (előfeltételek, előkészítő és rávezető gyakorlatok, segítségadás, hibák és azok javítása, kapcsolatok, változatok).

Záróvizsgatételek
technika tantárgy-pedagógiából
2024.

1. A társadalmi, a természeti és a mesterséges környezet; A technika jelentősége a mesterséges környezet kialakításában; Alapfogalmak: anyag, energia, információ, modell és rendszer; A technikában használatos anyagok csoportosítása; Élelmi anyagok, feldolgozásuk és tartósításuk; Egyszerű ételek készítése egy választott témakör egyik órai tananyagához illeszkedve
2. Ásványi, állati és növényi eredetű természetes anyagok és felhasználásuk; A papír gyártása, tulajdonságai, papírféleségek; A papír felhasználása – tekintettel a környezetvédelmi szempontokra – és megmunkálása egy alsó tagozatos technika óra keretében
3. Rostkötegek alkotta tömbszerű természetes anyagok, vizsgálatuk, felhasználásuk; A fa tulajdonságai, feldolgozása és alkalmazásának lehetőségei a mindennapokban; A fa mint a természetes és az ember alakította környezet fontos eleme; A fa alakításának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórák keretében
4. A textilek, a fémek és a műanyagok tulajdonságai, csoportosításuk és feldolgozásuk; szerepük és jelentőségük az ember alakította környezetben; Textilek, fémek és műanyagok felhasználásának és alakításának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórákon
5. Az építés fázisai és anyagai; megjelenésük lehetőségei az iskolai oktatásban; Az építőelemek felhasználása az alsó tagozatos technikaórákon; A térszemlélet fejlesztésének jelentősége és lehetőségei: műszaki ábrázolási alapismeretek és tanításuk
6. Az energia termelésének és felhasználásának módjai; Környezetvédelmi szempontok: fosszilis energiahordozók és megújuló energiaforrások; A gépek mint technikai rendszerek; Funkciós elemek, alkotórészeik; A lakás, a háztartás gépei; Az energia-felhasználás és a géphasználat oktatásának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórákon
7. A lakás mint technikai rendszer; Főbb funkcionális egységek, elrendezésük és berendezésük; Anyagok és információhordozók a lakásban; A lakást (házat) a környezetével összekapcsoló kommunikációs csatornák régen és ma; A háztartási és gazdálkodási ismeretek tanítása az alsó tagozatos technikaórákon
8. A technika tárgy kapcsolata más területekkel; A technika tanítása során alkalmazott módszerek és munkaszervezési formák; A technikaórák felépítése; A cselekvés, a modellezés szerepe a technika oktatásában; A közlekedés eszközei, közlekedési hálózatok, a közlekedés szabályai és tanításuk az alsó tagozatos technika órákon

Záróvizsgatételek
vizuális nevelés tantárgy-pedagógiából
2024.

1. A vizuális nevelés helye, szerepe az alsó tagozatos oktatás cél- és feladatrendszerében. Fejlesztési feladatok, közműveltségi tartalmak a NAT-ban. Az esztétikai érzékenység fejlesztése a vizuális nevelés tevékenységformáiban. Az analizáló és szintetizáló tevékenység a képi ábrázolás fejlődésében.
2. A kommunikáció mint érintkezési, kapcsolódási pont a vizuális nevelésben. A vizuális közlés. A vizuális kommunikáció metódusai miben különböznek a kommunikáció egyéb formáitól? A vizuális kommunikáció struktúrája. A képi közlés kétféle jellege.
3. A vizuális nevelés elvi és gyakorlati kérdéseinek módszertani alapjai: a tanterv feldolgozása, a tanmenet tartalma, tervezésének szempontjai, módszerei, a tématerv, a tanítási óra felépítése. Az értékelés szempontjai.
4. A képzőművészet alapvető és kiegészítő kifejezőeszközei, a transzpozíció, a redukció és a szelekció mint elvonatkoztatás, a műalkotások elemzésének folyamata. A műfaj, a stílus, a technika meghatározása, a kompozíció vizsgálata egy-két konkrét képzőművészeti alkotáson keresztül!
5. A kisiskolások vizuális tapasztalatainak integrálása az alapfokú oktatás ismeretrendszerébe. Az ábrázolás és kifejezés bővülése, a tér, a forma, a szín és a kompozíció problémakörében. Hogyan változnak a gyermeki vizualitás sajátosságai a kezdetektől az általános iskola 4. osztályáig?
6. A képzőművész tehetségek azonosításának módszerei. A tehetséggondozás célja, az iskola és a tanítók szerepe a tehetséggondozásban. Kooperatív technikák, rajzi feladatok és projekt módszer a vizuális tehetséggondozásban.